

Quickscan flora en fauna

Perceel Veld Oostenrijk

Gemeente Horst aan de Maas

Quickscan flora en fauna

Perceel Veld Oostenrijk

Gemeente Horst aan de Maas

Colofon

Datum:

17-08-2016

Projectgegevens:

Projectnummer 253457

Auteur(s):

Ir. SCHJ van Eijk

Datum	Opsteller(s)	Projectleider	Vrijgave
17-08-2016	Sjoerd vE	Stan vE	LK

Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
T: +31 (0)162 48 75 00
www.croonenburo5.com

Vestiging Maastricht
Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
T: +31 (0)43 325 32 23
info@croonenburo5.com

CroonenBuro5 is aangesloten bij
het Netwerk Groene Bureaus

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
2.4	Wet Natuurbescherming	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Plangebied	5
3.2	Toekomstige situatie	6
4	Methode	9
4.1	Bureaustudie	9
4.2	Terreinbezoek	10
4.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
5	Onderzoeksresultaten	11
5.1	Beschermde soorten	11
5.1.1	Bureaustudie	11
5.1.2	Terreinbezoek - ecologische bevindingen	12
5.1.3	Samenvatting beschermde soorten	17
5.2	Beschermde gebieden	17
6	Toetsing aan de natuurwetgeving	21
6.1	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	21
6.1.1	Broedvogels	21
6.1.2	Zoogdieren	22
6.1.3	Reptielen	23
6.1.4	Amfibieën	23
6.1.5	Vissen	23
6.1.6	Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen	23
6.1.7	Flora	24
6.2	Toetsing effect op beschermde gebieden	24
6.2.1	Natuurnetwerk Nederland	24
6.2.2	Natuurbeschermingswet 1998	24
7	Conclusies en aanbevelingen	25
7.1	Conclusies soortenbescherming	25
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	25
8	Bronnen	27
8.1	Boeken en rapporten	27
8.2	Websites	27

Bijlagen:

Bijlage 1: Natuurwetgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Limgroup is voornemens om het huidige bedrijfsgebouw in het plangebied uit te breiden. In het huidige bestemmingsplan is deze ontwikkeling niet mogelijk. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging nodig. Voorliggende quickscan flora en fauna maakt onderdeel uit van deze bestemmingsplanherziening.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Globale ligging plangebied. Bron: Globespotter.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

1.3 Leeswijzer

De quickscan is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen;
- hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de quickscan;
- hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied;
- hoofdstuk 6 toetst de ontwikkeling aan de Flora- en faunawet;
- hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden

In 2014 is het rijk overgestapt van de naamgeving Ecologische Hoofdstructuur naar Natuurnetwerk Nederland (NNN), in de wet blijft de oude naamgeving nog gehandhaafd. Het NNN is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.4 Wet Natuurbescherming

Beoogd is dat in 2017 de Wet natuurbescherming in werking treedt. Deze wet vervangt onder andere de Flora- en faunawet (en de Natuurbeschermingswet 1998). In het kader op de volgende pagina is meer over deze wet uiteengezet.

Wet natuurbescherming (2017)

Per 1 januari 2017 treedt naar verwachting de Wet natuurbescherming in werking. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. De Wet natuurbescherming kent twee dimensies, gebiedsbescherming en soortenbescherming. Wat betreft gebiedsbescherming verandert er niet veel. De bescherming van Natura 2000 wordt overgenomen, maar behelst niet meer dan wat strikt noodzakelijk is volgens de Habitat- en Vogelrichtlijn. Er zijn ook geen mogelijkheden voor provincies om zwaardere eisen te stellen. In andere gebieden dan Natura 2000 kan de provincie wel verdergaande bescherming bewerkstellingen door daarover in verordeningen regels te stellen.

Bij de soortenbescherming blijven de verboden behouden. De lijst met beschermde soorten wijzigt echter. De indeling in beschermingsniveaus verdwijnt. Er komen drie regimes voor beschermde soorten: de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen en – regels. Dit betekent dat bij nieuwe projecten deels met andere soorten rekening dient gehouden te worden dan voorheen. Een aantal nu nog beschermde soorten, vooral vaatplanten en zeevissen, wordt – afgezien van de algemene zorgplicht – straks niet meer beschermd.

Met de nieuwe wet wordt bij het aanvragen van een omgevingsvergunning bij de gemeente meteen getoetst wat de gevolgen voor de natuur zijn. Er hoeft dus geen aparte natuurvergunning meer aangevraagd te worden. Wat ook wijzigt is dat de provincie waar de activiteit plaats vindt bevoegd gezag wordt (in plaats van de Rijkdienst voor Ondernemend Nederland; RVO). Voor eenvoudige activiteiten (bijvoorbeeld reguliere onderhoudswerkzaamheden) komt er een meldplicht. Voor activiteiten waar een omgevingsvergunning nodig blijft, moet die binnen 13 weken worden gegeven.

De Wet natuurbescherming kent ook een doelbepaling waarin is bepaald dat natuur ‘intrinsieke waarde’ heeft. Een bestuursorgaan zal er rekening mee moeten houden bij het uitoefenen van zijn taken en bevoegdheden. Deze waarde komt ook terug in de algemene zorgplicht die van toepassing is op alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. De gedragscodes Flora- en faunawet blijven van toepassing. Wel dienen de gedragscodes aan de nieuwe wet aangepast te worden (doordat de lijst met beschermde soorten wijzigt).

In de praktijk verandert er weinig ten opzichte van de huidige situatie. Bij plannen en projecten blijven ecologische onderzoeken, toetsingen aan de wet en de vergunning- of ont-heffingsplicht nodig.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Horst aan de Maas. Het perceel ligt aan de weg Veld-Oostenrijk. Aan de noordkant wordt het perceel begrensd door de tuinen van een aantal woningen. Aan de oostkant ligt een sloot. Ten zuiden van het perceel ligt een woning met een tuin die vooral uit bos bestaat.

Figuur 3.1. Globale begrenzing plangebied. Bron:globespotter.

Figuur 3.2 Impressie plangebied.

3.2 Toekomstige situatie

In het plangebied is een bestemmingswijziging voorzien waarbij het uitbreiden van het bestaande gebouw (zie figuur 3.3) wordt mogelijk gemaakt. Het bestaande gebouw wordt gehandhaafd.

Het gebouw gaat gebruikt worden als locatie waar champignons worden veredeld. De uitstraling van licht en geluid vanuit het gebouw op de omgeving wordt zeer beperkt. Het gebouw wordt ruimtelijk ingepast door het aanleggen van een hoogstamfruitgaard, een waterbergingsgebied met een natuurvriendelijke oever.

Toekomstige situatie

Investeringsregeling Ruimtelijke Kwaliteit - Veld Oostenrijk 14 | Datum: 28 januari 2019 | Tekeningnummer: IRO01-023457-02E

Figuur 3.3. Toekomstige inrichting plangebied.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3-) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, te verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet. Indien verbodsbepalingen worden overtreden dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt in het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaar beschermde soorten (Tabel 2- en 3-soorten) in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en/of specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; [www.Naturalis.nl\EIS](http://www.Naturalis.nl/EIS)) wordt nagegaan of in het verleden zwaar beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl, over de periode 2011 - 2016. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resul-

taten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de Tabel 2- en 3-soorten zijn vogels beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of middels Provinciale sites. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van de aanwezigheid van geschikt habitat. Op 7 april 2016 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op basis van de bevindingen van 7 april 2016 heeft nog een vervolgonderzoek naar het voorkomen van de steenuil in het plangebied plaatsgevonden.

4.3 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoekresultaten

In dit hoofdstuk wordt allereerst een gebiedsbeschrijving gegeven (paragraaf 5.1). Vervolgens wordt in paragraaf 5.2 beschreven welke (zwaar beschermde) soorten in het plangebied verwacht worden; in paragraaf 5.2.3 wordt dit in een overzicht weergegeven.

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureaustudie

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Vogels

Categorie 1-4

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Ooievaar
- Ransuil
- Sperwer
- Steenuil
- Wespendif

Categorie 5: er zijn geen omstandigheden te verwachten die nesten van categorie 5-soorten rechtvaardigen tot jaarrond beschermde nesten.

Zoogdieren

- Eekhoorn
- Das
- Bever
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Watervleermuis

Reptielen

- Levendbarende hagedis

Amfibieën

Geen waarnemingen

Vissen

- Kleine modderkruiper

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

Geen waarnemingen

Flora

- Gevlekte orchis
- Lange ereprijs
- Rapunzelklokje
- Rietorchis
- Steenanjer
- Waterdrieblad
- Wilde marjolein

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

De resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek worden besproken in dit hoofdstuk. In hoofdstuk 6 worden de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de aanwezige beschermde gebieden en de te verwachte soorten beschreven.

5.1.2 Terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op 7 april 2016, 12 graden Celsius, licht bewolkt, is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecooloog van de Croonenburo5. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten.

Vogels (categorie 1-4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaar rond beschermd is en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie Bijlage 1).

Op basis van de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied een aantal vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest voor komt. In het plangebied zelf zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Op de percelen ten noorden van het

plangebied zijn huismussen waargenomen. Zij broeden waarschijnlijk in de woningen ten noorden van het plangebied. In de afgelopen jaren zijn steenuilen waargenomen op de percelen ten noorden van het plangebied. Tijdens het verkennend veldbezoek is een nestkast aangetroffen. Daarom is middels een aantal veldbezoeken / gesprekken met omwonenden aanvullend gekeken naar het voor komen van de steenuil. Hieruit blijkt dat er ten noorden van het plangebied inderdaad de afgelopen jaren een broedgeval is geweest van de steenuil (huisnr. 20a). Het is onduidelijk waar de steenuil dit jaar gebroed heeft. Waarschijnlijk is dit meer ten zuiden geweest. In de tuin van huisnr 18 staat een schuurtje met daarin een nestkast (zie figuur 5.2). Het is waarschijnlijk dat deze nestkast het afgelopen jaar gebruikt is als broedlocatie. In de tuin wordt regelmatig een paartje steenuilen gezien.

Op onderstaande figuur is de vermoedelijke locatie van het nest van de steenuil weergegeven. Ter indicatie is de territoriumomvang weergegeven. De steenuil heeft een territorium van tussen de 5 en 30 ha. De cirkel geeft een oppervlak van 30 ha weer. De steenuil komt vooral voor in kleinschalige landschappen zoals die veel aanwezig zijn ten noorden en oosten van de nestlocatie.

- Vermoedelijke locatie nest steenuil
- Nest buizerd

Figuur 5.1. Ligging nestlocatie en een indicatie van het bijbehorend leefgebied (30ha).

Figuur 5.2. Links: schuurtje met vermoedelijke nestlocatie huisnr. 18. Rechts: uitwerpselen en braakballen in schuurtje huisnr. 16.

Een aantal jaren geleden heeft ten noorden van het plangebied ook een kerkuil gebroed (huisnr. 16). Dat is al enkele jaren niet meer het geval, waardoor deze nestlocatie niet meer jaarrond beschermd is.

Op het perceel van huisnummer 12 heeft het afgelopen jaar een buizerd gebroed. Deze soort heeft een jaarrond beschermd nest. De locatie is weergegeven op figuur 5.1.

Overige jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen rond het plangebied en kunnen worden uitgesloten. In het gebouw zijn op verschillende plekken nesten van koutjes aanwezig. Deze nesten zijn niet jaarrond, maar wel tijdens het broedseizoen beschermd.

Zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn – afgaande op de bureaustudie- de eekhoorn, das en bever waargenomen. De eekhoorn is een soort die bos nodig heeft als leefgebied, bij voorkeur met een zeker aandeel naaldbomen. Dit bos ontbreekt geheel in het plangebied. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de eekhoorn in het plangebied voorkomt.

In de omgeving van het plangebied is een dassenburcht aanwezig. De burcht ligt op ongeveer 1 kilometer afstand van het plangebied. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen sporen (pootafdrukken, graafsporen) aangetroffen. Het kan op basis van deze informatie echter niet worden uitgesloten dat de das in het plangebied voorkomt.

De bever is een soort die leeft in de directe omgeving van water met veel opgaande beplanting langs deze waterlopen. In het plangebied is water aanwezig. Opgaande beplanting ontbreekt echter. In het plangebied zijn ook geen sporen (knaagsporen, pootafdrukken, etc.) van de soort waargenomen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de bever in het plangebied voor komt.

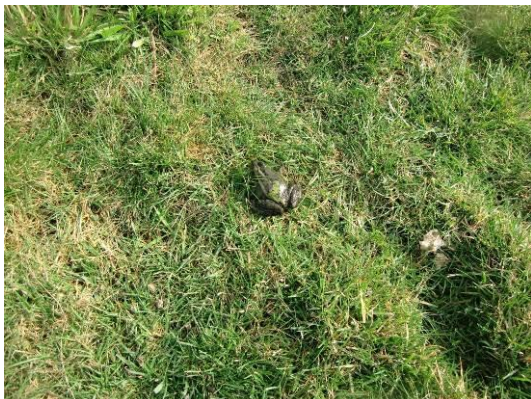
Ook is in de omgeving van het plangebied een aantal vleermuissoorten waargenomen. Vleermuizen verblijven in gebouwen of in holtes in bomen. In het plangebied of directe omgeving ontbreken bomen met holtes. Het gebouw is van metaal. Er zijn geen potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied of directe omgeving aanwezig zijn. De bosranden rond het plangebied en de laanbeplanting langs de Australiëweg worden mogelijk gebruikt door vleermuizen als vliegroute en of foerageergebied.

Reptielen

De levendbarende hagedis is in de omgeving van het plangebied waargenomen. Het plangebied bestaat uit akkerland, intensief gemaaid grasland, waterbekkens, parkeerplaatsen en bebouwing. Dit is ongeschikt als leefgebied voor deze soort. In het midden van het perceel ligt een verruigd stukje met een aantal bomen en struiken. Dit verruigde stukje zou in principe geschikt kunnen zijn voor de levendbarende hagedis. Dit kleine stukje van enkele tientallen m² is echter omringd met een voor hagedissen grote hoeveelheid ongeschikt habitat. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de soort in het plangebied voor komt. Ook voor andere zwaardere beschermde reptielen is het plangebied ongeschikt. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde reptielen in het plangebied voor komen.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn gebaseerd op de bureaustudie geen zwaarder beschermde amfibieën waargenomen. Aan de rand van het plangebied ligt een stromend beekje met een beperkte hoeveelheid waterplanten. Deze beek is matig geschikt als leefgebied voor amfibieën. Deze beek is bevestigd met een RAVON visnet. In de beek zijn geen amfibieën aangetroffen. In de waterbekkens die in het plangebied liggen zijn wel amfibieën aangetroffen. Het gaat hier om een aantal exemplaren van de groene kikker, een algemeen voorkomende soort (tabel 1 Flora- en faunawet). Zwaarder beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde amfibieën in het plangebied voor komen.

Figuur 5.3. Groene kikker in het plangebied.

Vissen

In de omgeving van het plangebied is de kleine modderkruiper volgens het bureauonderzoek aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn ondanks intensief vissen geen zwaarder beschermde soorten aangetroffen in zowel de beek als de waterbassins. Het kan daarmee worden uitgesloten dat zwaarder beschermde vissoorten in het plangebied voor komen.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vlinders, libellen en soorten uit overige soortgroepen. Het biotoop in het plangebied is ongeschikt voor soorten uit deze soortgroepen. Daarmee kan worden uitgesloten dat zwaarder beschermde vlinders, libellen en soorten uit overige soortgroepen in het plangebied voorkomen.

Flora

Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende soorten zwaarder beschermde flora in de omgeving van het plangebied voor komen. Het gaat dan om de gevlekte orchis, lange ereprijs, rapunzelklokje, rietorchis, steenanjer, waterdrieblad en wilde marjolein. Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten niet waargenomen. Het plangebied bestaat uit intensief gebruikt akkerland, gemaaid grasland, een stukje ruigte, waterbekkens, parkeerplaatsen en een gebouw. Dit biotoop is grotendeels (los van het stukje ruigte) niet geschikt voor hiervoor genoemde soorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen zwaarder beschermde flora soorten aangetroffen. Het is daarmee uit te sluiten dat zwaarder beschermde flora in het plangebied voor komt.

5.1.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 5.1. mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 5.1: (mogelijk) Aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Steenuil	Jaarrond beschermd nest	Ja	Perceel ten noorden van plangebied
Huismus	Jaarrond beschermd nest	Ja	Perceel ten noorden van plangebied
Buizerd	Jaarrond beschermd nest	Ja	Perceel ten zuiden van plangebied
Das	Tabel 3	Mogelijk	
Vleermuizen	Tabel 3, Habitatrichtlijn bijlage IV.	Mogelijk	Foerageergebied

5.2 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Er bevindt zich geen NNN in het plangebied. De dichtstbijzijnde NNN ligt op circa 50 meter ten noorden van het plangebied (figuur 5.4). Deze NNN bestaat uit de categorie brongroene natuurzone.

Figuur 5.4. Ligging plangebied (rood kader) t.o.v. NNN (Limburg.nl).

Natura 2000-gebieden.

In de omgeving van het plangebied ligt een aantal Natura 2000-gebieden. De ligging van de gebieden en de afstanden van het plangebied tot deze gebieden is weergegeven op figuur 5.5. De gebieden die in de omgeving liggen zijn: 'Maasduinen' en 'Deurnsche Peel & Mariapeel'.

Figuur 5.5. Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gearceerde gebieden).

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.1.1 Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatie specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 2).

Op de percelen ten noorden van het plangebied komt het nest van een steenuil voor. De percelen binnen het plangebied liggen op een afstand van ongeveer 100 meter van deze nestlocatie af. Het is niet uit te sluiten dat de steenuil op de percelen binnen het plangebied foerageert. Om effecten op de kwaliteit van het leefgebied van de steenuil te voorkomen, wordt de omgeving rond de nestlocatie geoptimaliseerd voor de steenuil. Daartoe wordt een hoogstamfruitgaard gerealiseerd, een wadi aangelegd en worden diverse bomen en struiken geplant. Langs de rand van het perceel wordt een haag aangeplant. Al deze elementen vormen biotoop voor uiteenlopende diersoorten die voor een groot deel potentiële prooidieren zijn voor de steenuil. De aanleg van genoemde biotopen vormt een optimalisatiemaatregel en geen mitigerende maatregel. Hierbij wordt opgemerkt dat in de omgeving van de nestlocatie bovendien ruim voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar is.

Door de realisatie van een nieuw gebouw met een nieuwe functie wordt de verstoring door “bedrijfslawaai” verminderd hetgeen een positief effect heeft op de nestlocatie.

Tijdens de bouw van het gebouw treedt mogelijk verstoring op van de nestlocatie. Daarom moeten de werkzaamheden, bij de aanwezigheid van een broedgeval, buiten het broedseizoen van de steenuil plaatsvinden.

De toekomstige situatie heeft geen extra verstoring op de nestlocatie of de essentiële leefomgeving tot gevolg. Een effect op het jaarrond beschermd nest van de steenuil is daarmee uit te sluiten.

Op het perceel ten zuiden van het plangebied komt een nest van de buizerd voor. Dit nest is jaarrond beschermd. De realisatie van het plan vermindert een deel van het foerageergebied rond dit nest. Dit foerageergebied is echter niet essentieel door de grote hoeveelheid geschikt foerageergebied in de omgeving. Daarmee is er geen effect op het nest van de buizerd in de toekomstige situatie. Om een effect op het nest tijdens de aanlegfase te voorkomen moet buiten het broedseizoen worden gewerkt bij aanwezigheid van een concreet broedgeval van de buizerd; het nest van de buizerd ligt binnen de minimale verstoringsafstand van 75 meter waarbinnen het nest in de broedperiode moet worden ontzien.

Op het perceel ten noorden van het plangebied komt de huismus voor. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied rond deze nesten. Ook is er door de activiteit geen sprake van verstoring van de nesten. Een effect op de nesten van de huismus is daarmee uit te sluiten.

Er zijn geen andere jaarrond beschermde nesten in het plangebied of de directe omgeving aanwezig. Een effect op overige jaarrond beschermde nesten is daarmee uit te sluiten.

Categorie 5-vogelsoorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

6.1.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het voorliggende plangebied zijn in de invloedzone van de gewenste uitbreiding geen gebouwen en/of bomen aanwezig met daarin gaten, kieren en/of hopen die geschikt zijn voor vleermuizen. Verwacht wordt dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen. Het grootste deel van het plangebied blijft geschikt als foerageergebied na de ontwikkeling van het gebouw en het plaatsen van het hekwerk. Daarnaast is in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Ook blijven mogelijke aanwezige vliegroutes in het gebied gehandhaafd. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen of op vliegroutes.

Het verdient de aanbeveling om tijdens de bouw het plangebied beperkt of met behulp van vleermuisvriendelijke verlichting te verlichten.

Das

Het kan niet uitgesloten worden dat de das sporadisch in het gebied voorkomt. Hij gebruikt dit gebied dan als foerageergebied. De strook langs de beek zou als migratieroute kunnen dienen. De burcht van deze das ligt op meer dan een kilometer afstand van het plangebied. In de omgeving van de burcht is voldoende foerageergebied aanwezig. Daarmee is het plangebied geen essentieel foerageergebied voor de das. De migratieroute wordt in stand gehouden door het hekwerk niet tot aan de taludrand neer te zetten en het gebied natuurlijk in te richten. Hiermee heeft het voornemen geen effect op de das.

Overige zwaardere beschermde zoogdieren

Er zijn geen overige zwaardere beschermde zoogdieren aangetroffen en deze worden ook niet verwacht in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.3 Reptielen

De aanwezigheid van (zwaar) beschermde reptielsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.4 Amfibieën

De aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.5 Vissen

De aanwezigheid van zwaar beschermde vissoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.1.6 Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied. De soorten zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

6.1.7 Flora

De aanwezigheid van zwaar beschermde florasoorten in het plangebied is uit te sluiten. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Vanuit dit oogpunt zijn er vanuit het NNN geen belemmeringen.

6.2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat Natura 2000-gebieden op ruime afstanden van het plangebied liggen. Vanwege de aard, de ligging en de afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden worden geen effecten op de Natura 2000-gebieden verwacht. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de quickscan gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in soortenbescherming (7.1) en gebiedsbescherming (7.2).

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied komen beschermde soorten voor die negatieve effecten kunnen ondervinden. Daarnaast dient wel rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels op het plangebied.

Steenuil

Ten noorden van het plangebied is een jaarrond beschermd nest van de steenuil aanwezig. Het voornemen heeft geen effect op het nest mits de werkzaamheden bij aanwezigheid van een broedgeval buiten het broedseizoen (globaal februari – juli) uitgevoerd worden. In de planontwikkeling zijn biotoopversterkende maatregelen opgenomen, die ertoe leiden dat de kwaliteit van het leefgebied vooraf wordt vergroot. Negatieve effecten op de kwaliteit van het leefgebied van de steenuil worden daarmee voorkomen.

Buizerd

Ten zuidoosten van het plangebied is een jaarrond beschermd nest van de buizerd aanwezig. Het voornemen heeft geen effect op het nest mits de werkzaamheden bij aanwezigheid van een broedgeval buiten het broedseizoen (globaal februari – augustus) uitgevoerd worden.

Broedvogels

Voor de voorgenoemde werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

1. De werkzaamheden aan de bomen en gebouwen worden buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of voorafgaand aan deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot nadat de jonge vogels zijn uitgevlogen.

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Op basis van de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn effecten op dit gebied uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet, zoals het opstellen van een voortoets, zijn dan ook niet noodzakelijk.

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, (2006). *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*. Nederlandse Fauna Deel 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey-Nederland. Leiden.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdierverseniging, Arnhem.
- RVO, 2014. Soortenstandaard steenuil.
- RVO, 2014. Soortenstandaard buizerd.
- RVO, 2014. Soortenstandaard das.
- RVO, 2014. Soortenstandaard huismus.
- SOVON, (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- www.maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.telmee.nl

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' - principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.rvo.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht. Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het

vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om

effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van [tabel 1](#) geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van [tabel 2](#) geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van [tabel 3](#) zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

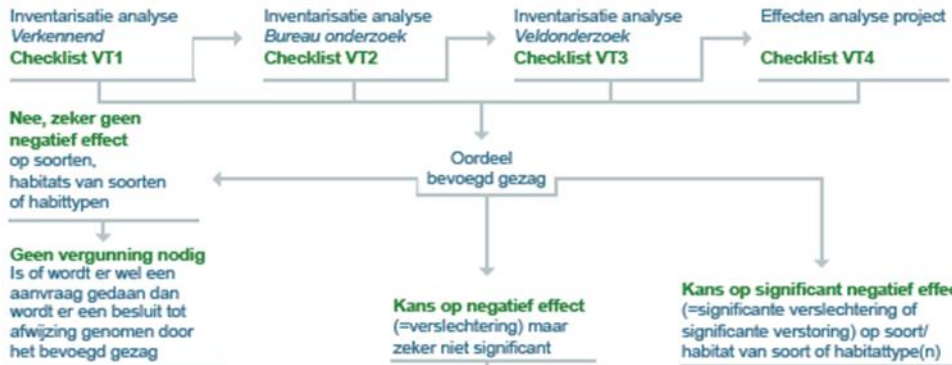
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

